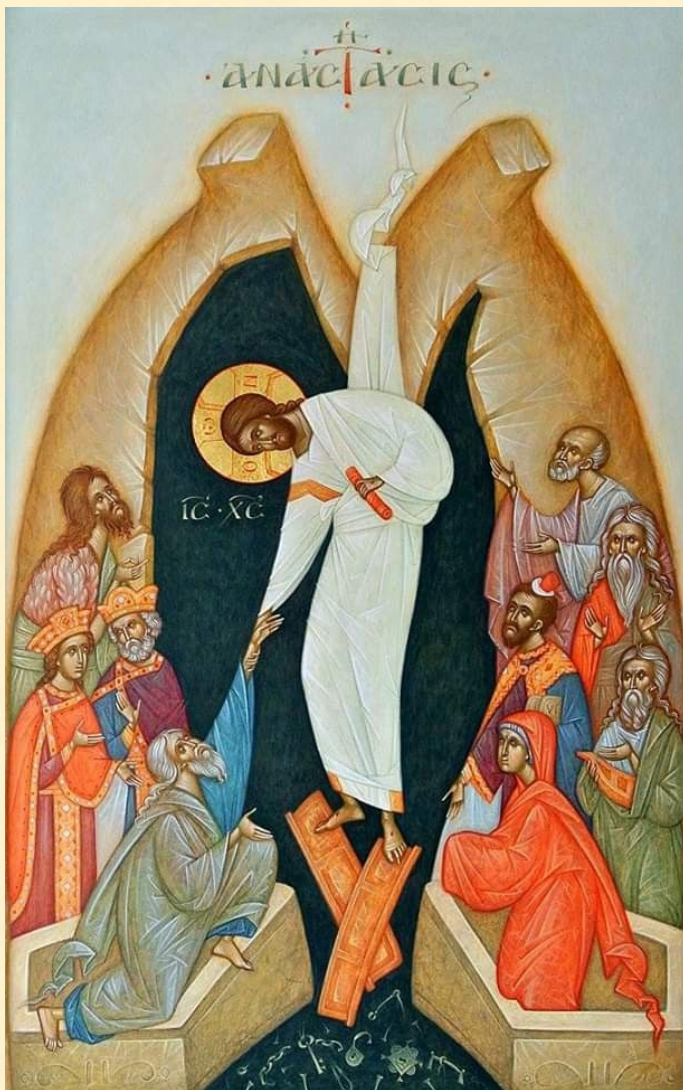

† IOACHIM
Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

**Înviearea Domnului, eveniment dumnezeiesc
consemnat de istorie**

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Învierii
Domnului nostru Iisus Hristos

Editura Filocalia, Roman, 2024

† IOACHIM,
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL ROMANULUI ȘI BACĂULUI

**Învierea Domnului,
eveniment dumnezeiesc
consemnat de istorie**

Scrisoare pastorală
la sărbătoarea Învierii
Domnului nostru Iisus Hristos

Roman, 2024

Redactor: Mioara Ignat

Corector: pr. Valentin Gheorghe Băltoi

Design copertă și machetare: pr. Ciprian Ioan Ignat

*Iubitului nostru cler, cinului monahal
și tuturor dreptmăritorilor creștini din această
de Dumnezeu păzită și binecuvântată eparhie,
har, milă și pace de la Îndurătorul Dumnezeu,
iar de la noi părintească dragoste!*

*„Nu te teme! Eu sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă,
și Cel ce sunt viu. Am fost mort și, iată, sunt viu,
în vecii vecilor și am cheile morții și ale iadului”.*

(Apocalipsa 1, 17-18)

Dacă Întruparea Fiului lui Dumnezeu este minunea care i-a cutremurat pe îngeri și a uimit pe oameni, Învierea lui Iisus Hristos este sărbătoarea desăvârșită a cerului și a pământului. Este evenimentul care a redat umanității posibilitatea de a-și hrăni inima și mintea cu Adevărul, fiind singura valoare care este investită în viața omului în perspectiva restaurării lui ființiale.

După coborârea de pe Cruce a Trupului Domnului și punerea lui într-un mormânt nou, cu sufletul El a coborât în Iad să spună celor care ședea în întuneric și în umbra morții „*Jeșiți credincioșilor la Înviere*”. Notabilii vremii, între timp, au pecetluit mormântul și au ordonat ca un grup de soldați să stea de pază, crezând că prin această ispravă vor

încheia cu viața unui om, cum s-a întâmplat și cu alții, de a căror nume sau renume istoria nu mai știe nimic. Însă cu Hristos nu a fost așa.

Urmând istorisirea Evangheliei, în prima zi a săptămânii, a celui an (probabil al 33-lea de la Nașterea Domnului), s-a produs efuziunea de lumină a Învierii, Iisus părăsind misterios mormântul. Actul dumnezeiesc nu a fost văzut de nimeni, dar efectele lui au marcat lumea și întregul univers. Contemporanii lui Hristos nu L-au văzut ieșind din mormânt, dar L-au văzut după aceea înviat, *iar cei ce L-au văzut au mărturisit, iar mărturia lor este adevărată* (Ioan 19, 35). Apostolul iubirii dumnezeiești, Ioan Teologul, zice: „Ceea ce era la început, ceea ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieții, acestea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Iar împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Iisus Hristos” (I Ioan 1, 1 și 3).

Așadar, învierea Domnului Iisus din morți este un act de credință, iar credința nu este altceva decât *„adeverirea celor nădăjduite și dovada lucrurilor celor nevăzute!”* (Evrei 11, 1).

Iubiți credincioși,

Înainte de Învierea lui Hristos toate erau ținute într-o frântură de sens neîmplinită, într-o stare de ostilitate, într-o existență golită de Dumnezeu. Învierea însă ne dă posibilitatea de a ne împărtăși din libertatea Celui înviat, din taina prezenței Lui în sufletul nostru.

Dacă orice sărbătoare este asemenea unui izvor de viață duhovnicească, de bucurie dumnezeiască în creație, în general, și în om în special, Învierea Domnului Hristos este însă țâșnirea deplină a vieții dumnezeiești în existența noastră. Așa cum spunea un gânditor creștin occidental (Charles Peguy) - *„și Dumnezeu are duminicile Lui în cer, duminica Sa de Paști”*.

Așadar, această mare sărbătoare nu trebuie înțeleasă ca un răgaz, ca o staționare, ca un repaus, ci ca un moment de repornire, de începere a unei alte vieți, și de lăsare în urmă a supraviețuirii în care omul trăiește și unde

se identifică, din păcate, mult mai ușor cu suferința decât cu bucuria.

Mântuitorul Hristos a înviat tocmai pentru a nu rămâne în viața noastră un necunoscut, ci pentru a merge împreună cu noi pe drumul spre Emausul euharistic. A înviat nu pentru ca omul să știe de El, ci pentru ca omul să-L poată recunoaște. A înviat nu doar pentru ca omul să creadă în El, ci mai ales pentru ca să se încredințeze Lui. A înviat pentru a ne ajuta să ne apropiem cât mai mult de chipul cu care, ar fi trebuit să ne asemănăm.

Sfântul Grigorie de Nyssa spune că îngerii nu se folosesc de imaginație ca să cuprindă Învierea, deoarece realitatea pe care o văd ei întrece orice imaginație. Această realitate este Hristos Mântuitorul care, prin sacrificiul Său, ne-a trecut de la moarte la viață, punându-ne viitorul sub semnul Învierii Sale. De aceea icoana Învierii nu reprezintă momentul ieșirii din mormânt, ci ilustrează coborârea lui Hristos la iad, simbolizând biruința asupra morții și eliberarea oamenilor din această stăpânire.

Paștile sunt bucuria Învierii lui Hristos, sunt temeiul sfințirii și învierii noastre, sunt ca o beție trează, de care vorbește Sfântul Grigorie de Nyssa în *Marele cuvânt catehetic*, numind-o așa pentru că este produsă de realitatea neasemănat de frumoasă a vieții plene și veșnice, mai frumoasă și mai minunată decât și-o poate închipui orice imaginație omenească.

Iubiți frați întru Hristos,

Lumea istorică nu arată că ar avea în sine puterea de a învia. Se pare că există o singură direcție a vieții, și anume aceea care duce spre moarte, iar omul parcă este exemplul desăvârșit al ființei muritoare. Dacă știința veacului susține că moartea este firească sau naturală, învățătura Bisericii nu a preluat această idee, și consideră moartea ca fiind anormală și inacceptabilă, „*vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimicit*”, după cum relatează Sf. Apostol Pavel (I Corinteni 15, 26). Creștinismul este singurul în istorie care a prezentat lumii o victorie a omului asupra

morții. Credința noastră s-a născut din moartea istorică a lui Iisus Hristos, dar mai ales din Învierea Lui, care este un fenomen meta-istoric.

Baza credinței noastre nu este în primul rând susținută de minunile și învățătura Mântuitorului, ci de Învierea Sa. Minunile și învățătura vin să susțină definitiv Învierea Sa. Atât minunile, cât și cuvintele Sale pot constitui obiecte de studiu și de analiză, dar Învierea nu. Ea se cere acceptată prin credință.

Toată forța mărturisirii Evangheliei pe care au avut-o apostolii și ucenicii, iar după ei milioanele de oameni, izvorăște exclusiv din credința în Învierea Mântuitorului Hristos. Nu morala creștină a fost cea care a pus pe gânduri și a convertit mulțimi nesfârșite de oameni, ci credința și convingerea absolută a apostolilor și a urmașilor acestora în Învierea lui Hristos. Nicio minune, nicio învățătură, nicio idee morală, oricât de profundă ar fi, nu te poate convinge să îți sacrifici viața, ci doar încredințare privind câștigarea vieții veșnice prin Învierea lui Hristos.

Iubirea istorică a lui Dumnezeu s-a manifestat decisiv în umanitate prin Întrupare, dar a culminat prin sacrificiul Mântuitorului Hristos și prin Învierea Sa. Iubirea Mântuitorului Hristos este iubirea lui Dumnezeu care asigură biruința ființei umane. Un gânditor creștin, Gabriel Marcel (1889-1973), sesizează această realitate în cuvintele: „*A spune cuiva că-l iubești înseamnă a-i spune: Tu nu vei muri niciodată!*”. Din *Marele cuvânt catehetic* (cap. 6, în P.S.B. nr. 30, p. 298) al Sf. Grigorie de Nyssa putem lua o completare a acestui raționament cu valoare de teleogumenă: „Pe cine-l interesa ridicarea unei creaturi căzute, reîntoarcerea celui pierdut, îndreptarea celui rătăcit? Pe cine altul, decât pe Stăpânul suprem al firii? Numai Cel ce dăduse omului dintru început viață, numai Acela mai avea puterea și căderea de a reînvia această viață aproape stinsă. Taina adevărului ne învață că Dumnezeu a făcut pe om și că tot El l-a izbăvit și după ce căzuse”.

Iubiți fi duhovnicești,

În mai toate credințele din lume este întâlnită imaginea intervenției creatorului în creație pentru a rezolva suferința, dar numai în credința creștină, Dumnezeu intervine esențial, sacrificial și intim, identificându-Se cu suferința umană, chiar sacrificându-Se pentru om.

În acest sens, Hristos Însuși este Paștele nostru, pentru că numai în El ființa noastră s-a predat în mod deplin lui Dumnezeu în stare de jertfă și a trecut la o nouă existență prin Înviere, fondând pe pământ, pentru eternitate, Biserica sau spitalul duhovnicesc unde se vindecă orice suferință, orice boală. În acest spital, medicamentul folosit de Doctorul sufletelor și al trupurilor este credința lucrătoare prin iubire.

Mântuitorul Hristos înviat păstrează rănilile pe trupul Său ca o mărturie a iubirii Sale permanente față de noi și ca o dovadă că Cel înviat nu este altul decât Cel răstignit. Totodată, Apostolul Toma a mărturisit Învierea nu pentru că a pipăit un trup ca al nostru, ci pentru că a simțit trupul lui Hristos plin de puterea Duhului. Când a pipăit coasta lui Hristos, n-a simțit doar căldura omenească, ci și lucrarea dumnezeiască, n-a simțit doar apa, ci și sângele cel izvorâtor de viață și de aceea a exclamat „Domnul meu și Dumnezeu meu!”.

Dorul omului după sfințenie izvorăște din Învierea lui Hristos. Aceasta înseamnă că și noi avem datoria și misiunea de a nu rămâne zăcând în mormântul neputinței și credinței noastre insuficiente, prin care Îl percepem pe Mântuitorul Hristos doar ca pe o idee sau amintire. Hristos cel înviat trebuie să fie criteriul fundamental care ne influențează viața.

Minciuna, lenea, amorțea, puțina credință, înăbușirea virtuților și încurajarea viciilor, toate acestea sunt pietre prăvălitate la ușa mormintelor noastre, care ne țin captivi într-o stare de ceață duhovnicească, în care lumina Învierii străbate cu greu până la inimile noastre.

Dreptmăritori creștini,

În finalul acestui cuvânt pastoral vă îndemn părintește – constatând inadvertențele, instabilitatea lumii, războaiele și zvonurile despre alte războaie posibile – să luați aminte la cuvintele mântuitoare adresate de Hristos apostolilor: „Îndrăzniți! Eu sunt; nu vă temeți!” (Matei 14, 27), căci doar în Învierea din morți a Domnului orice neceaz se transformă în bucurie și orice întuneric este biruit de lumină.

Libertatea rău înțeleasă, pe care o trăiește omul de multe ori, îl face să penduleze între două imagini care îl urmăresc permanent: urâtenia morții și zâmbetul vieții. Hristos a învins moartea prin Învierea Sa, pentru a fi cu noi și alături de noi și împreună cu noi în toate suferințele și bucuriile noastre, fie ca un Grădinar, fie ca un Trecător necunoscut care ne însoțește în drumul nostru spre Emaus, fie ca Împărat al slavei.

Nimic pe pământ nu ne va putea ajuta să privim în mormânt păstrând zâmbetul vieții, afară de Hristos. Să folosim timpul Sfințelor Paști pentru a face ca zâmbetul vieții izvorât din Învierea lui Hristos, cel care prin iubire ne schimbă la față, să ne înnobileze și să ne ridice la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu, împărați peste creație!

HRISTOSA ÎNVIAT!

Al vostru către Hristos-Domnul rugător,

Arhiepiscopul Romanului și Bacăului

*dată în reședința arhiepiscopală din Roman, astăzi, 5 mai 2024

© EDITURA FILOCALIA, 2024
ARHIEPISCOPIA ROMANULUI ȘI BACĂULUI
Str. Alexandru cel Bun, nr. 5, Roman, jud. Neamț
Tel/Fax: 0233744683

Χριστός Ανέστη! * Χριστός Ανέστη! * Christus resurrexit!
Χριστος воскрес! * Χριστος a înviat!
ARHIEPISCOPIA ROMÂNULUI SI BUCURINII
Hristos a înviat!
Христъ воскресъ! * Христъ a înviat!
Le Christ est ressuscité! * Le Christ est ressuscité!

